

A series of thin, red, hand-drawn lines that swirl and loop across the upper half of the page, framing the text.

κόκκινη
κλωστή
δεμένη

...

ενάντια
στη λήθη

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΤΕΤΡΑΔΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Εκδότης:

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

ΓΤΠ 318/2019-1.000

ISBN 978-9963-50-509-8

Επιμέλεια έκδοσης:

Αντωνία Σωκράτους Πεδόνε, Λειτουργός Τύπου και Πληροφοριών

Κείμενα:

Ανδρέας Ράλλης

Φωτογραφική επιμέλεια:

Χρίστος Αβρααμίδης, Ανώτερος Φωτογράφος, Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

© Φωτογραφιών:

Αρχείο ΓΤΠ, Προσωπικό αρχείο Χρίστου Αβρααμίδα

Σχεδιασμός και καλλιτεχνική επιμέλεια:

Λίνα Μηλικούρη

Εκτύπωση:

Κώνος Λτδ

Απαγορεύεται αυστηρά η πώληση ή οποιαδήποτε άλλη εμπορική εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους της παρούσας έκδοσης. Οι εκδόσεις του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών διατίθενται δωρεάν.

κόκκινη
κλωστή
δεμένη

ενάντια στη λήθη

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Η έκδοση αυτή αποτελεί κομμάτι της συλλογής *Φωτογραφικά Τετράδια*. Είναι αφιερωμένη στα παιδιά. Στα παιδιά του χωριού, στα παιδιά της πόλης, στα παιδιά του πολέμου, στα παιδιά της προσφυγιάς, στα παιδιά που παίζουν, στα παιδιά που πονούν, στα παιδιά που χαμογελούν, στα παιδιά που ελπίζουν για ένα καλύτερο αύριο... Σε όλα τα παιδιά της καρδιάς!

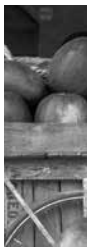
Μέσα από τις φωτογραφικές διαδρομές των αρχείων του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, θα συναντήσουμε τα παιδιά της Κύπρου. Παιδιά που παρατηρούν με τα αθώα τους μάτια την κάθε ομορφιά ή ασχήμια της εκάστοτε εποχής. Παιδιά που γίνονται πρωταγωνιστές της καθημερινότητας. Παιδιά που *"τα ξέρουν όλα"* όπως τραγουδάει ο Διονύσης Σαββόπουλος. Παιδιά που δε σταματούν να ελπίζουν και να ονειρεύονται. Εκείνα τα παιδιά που με τα μάτια κλειστά και την ψυχή τους διάπλστα ανοικτή ταξιδεύουν σε χώρες μακρινές.

Γιατί η καρδιά τους είναι πολύ δυνατή... και ξέρουν τι θα πει αγάπη!

Αν τα αφουγκραστούμε, ίσως καταφέρουμε να ταξιδέψουμε και 'μεις μαζί τους.

Για τα παιδιά, με αφορμή τα παιδιά... για τα παιδιά της καρδιάς!

Σοφία Α. Μιχαηλίδου

Για τα παιδιά της καρδιάς...

Ως επίλογος

«Να σας ζήσει. Να σας ζήσει.»

Και δώστου χαμόγελα, αγκαλιές, φιλιά. Με την ευχή να θέλει να ξερκίσει τον μεγάλο φόβο. Για τις μοίρες που θα 'ρχοντουσαν να το μοιράνουν.

Ήταν άλλες εποχές, όπου η θνησιμότητα σε μονάδες - κατά πως τις μετράμε σήμερα - ήταν μεγάλη.

Ευλογία Θεού ήταν τα παιδιά. Με τη χρησιμότητα στο πίσω μέρος του μυαλού. «Γιατί το κορίτσι θέλει προίκα, κάλλιο δυο χέρια δυνατά στην γης το όργωμα, να κουβαλούν πηλό, να φτιάχνουν πλίνθους για το κτίσιμο.»

Μοιάζαν να μη σκέφτονται τα βάσανα να μεγαλώσεις τούτα τα παιδιά, ούτε τι μέλλον θα 'χαν. Λέγαν «κοντά στα άλλα, ένα πιάτο φαί, θα το βρει και τούτο.» Γιατί αυτό ακριβώς ήταν το πρώτιστο. Το πιάτο το φαί... Το μέλλον ήταν μακριά ακόμη, αλλά κι αυτό, κάπως θα το βόλευαν.

Παραδουλεύτρα η κόρη, ράφταινα, και ο μικρός σαν παραγιός σε κάποιο συγγενή. Λίγα ανάμεσα σε λίγα, εκείνα που πιάνανε στο χέρι ένα βιβλίο... αυτά που θα πήγαιναν σχολείο, πιο δύσκολα ακόμα για σπουδές. Αυτά συνέβαιναν μονάχα στην πόλη. Τα ρούχα περνούσαν από κορμάκι σε κορμάκι, να κρύψουν τη γύμνια του, να το ζεστάνουν, τόσο που στο τελευταίο, 'μέναν δυο κουρελάκια να τα πλέξουν, να κάνουν μπάλα για να παίζουν.

Ναι σίγουρα ήταν μια άλλη εποχή. Ότι δεν ξέρεις, δε σου λείπει. Κι εκείνοι, φτωχοί και κακομάζαλοι, δεν 'ξέραν. Με τον καιρό γερνάμε κι αρχίζουμε να λέμε... 'τότε εμείς...' Ξεχνάμε πόσες φορές δακρύσαμε από κούραση, από πίκρα για ό,τι μας έλειπε, για τη μοναδική, την εύκολη τιμωρία που ήταν το ξύλο, τις δυσκολίες ακόμα και για μια μπουκιά κουλούρι παραπάνω, την οικονομία στη λάμπα πετρελαίου.

Ρίξε του μια ματιά την ώρα που κοιμάται. Συνέχισε να κοιτάς, το μικρό στήθος... που ανεβοκατεβαίνει. Το χεράκι του, με την παλάμη σφικτά κλειστή, σαν γρόνθο ή τα δαχτυλάκια του ανοιχτά. Τα ποδαράκια απλωμένα, ή γυριστό στο πλάι το κορμί, κι εκείνα μαζεμένα. Αυτές είναι απλά εικόνες. Μπορείς να τις κρατήσεις και να χαίρεσαι. Μα ένα πράγμα δεν πρόκειται ποτέ να μάθεις. Τι άραγε να ονειρεύεται. Τι γράφει μέσα του... Όσο κι αν λες το *αγαπάς* ποτέ δεν θα μπορέσεις να ζήσεις τις εικόνες του. Τα σύνορά σου σταματάνε εκεί.

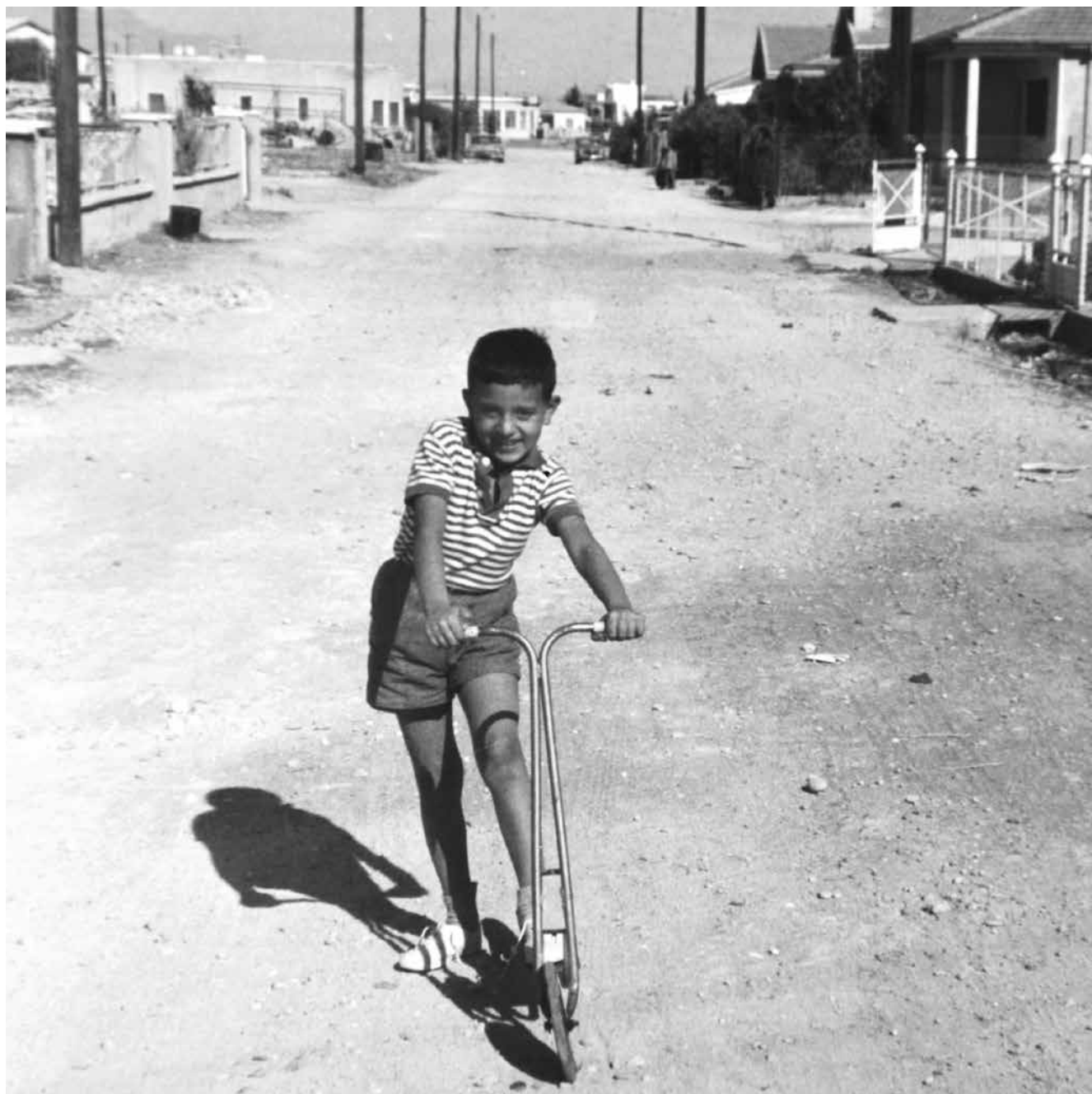

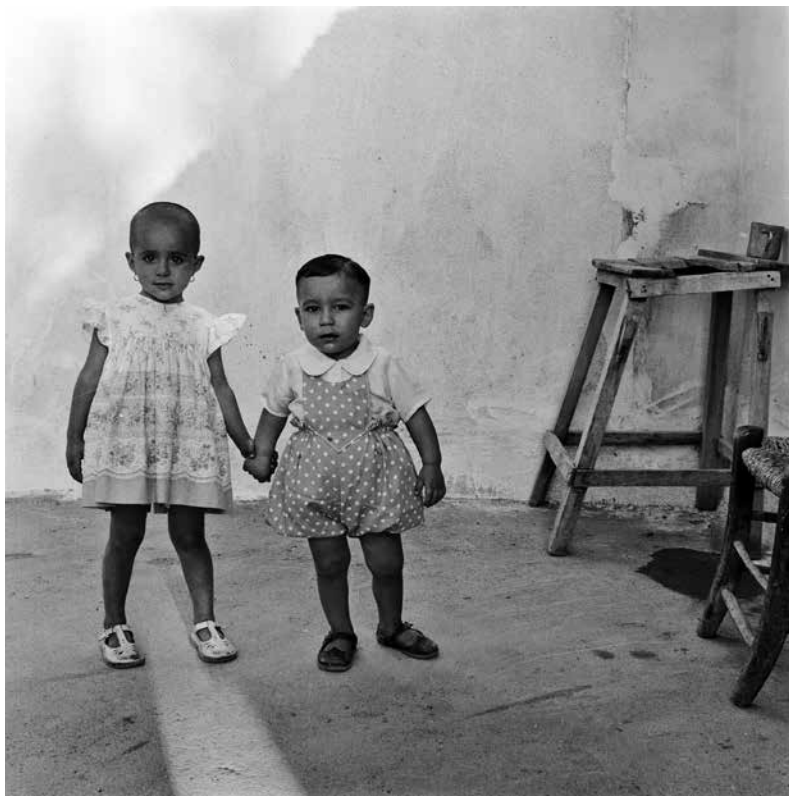

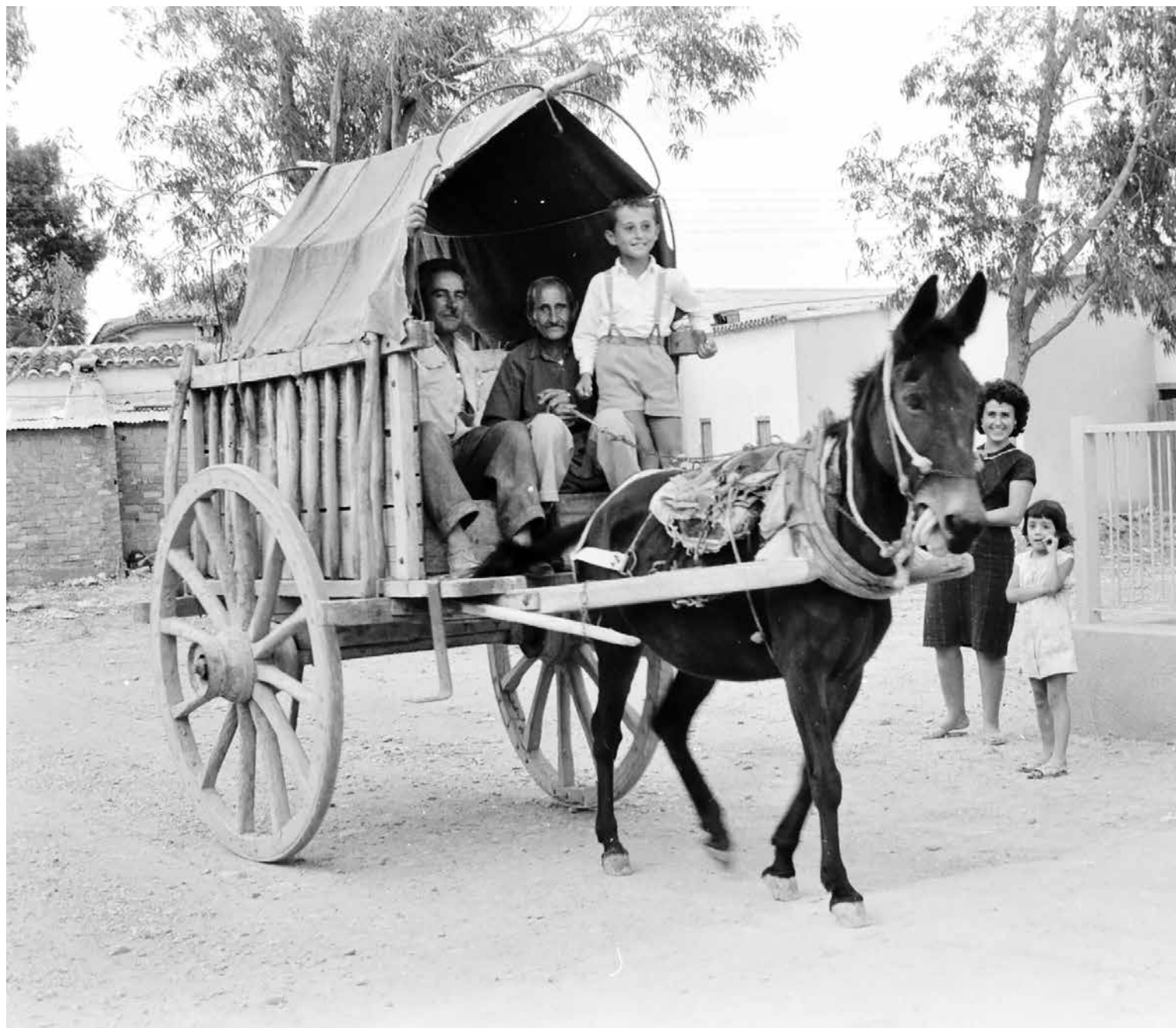

Εκείνα τα κλειστά ματάκια, στη μέση τους πλευρά είναι σαν άσπρο πανί κινηματογράφου. Κάθε βράδυ προβάλλει έργα. Κι είναι φορές που ένα έργο επαναλαμβάνεται. Σαν εφιάλτης. Κι άμα ξυπνήσει αλαφιασμένο, κλαίγοντας, το μόνο που ζητά είναι μια αγκαλιά, δυο χέρια και το στήθος σου να ακουμπήσει το κεφαλάκι του, να νοιώσει προστασία.

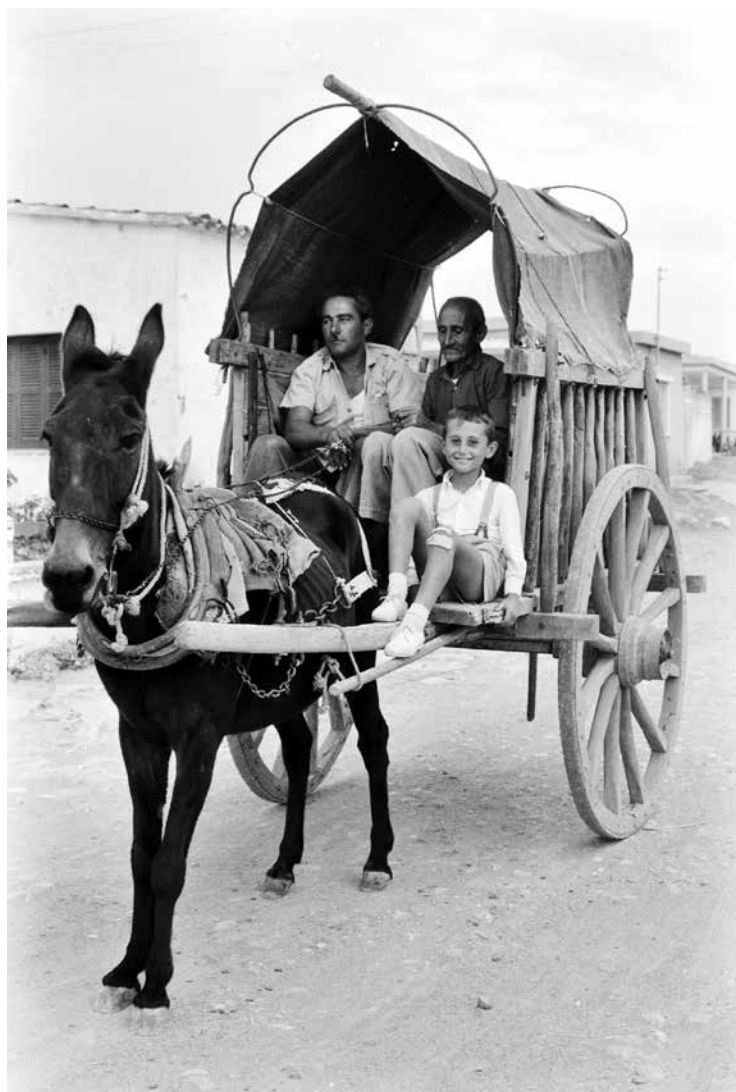

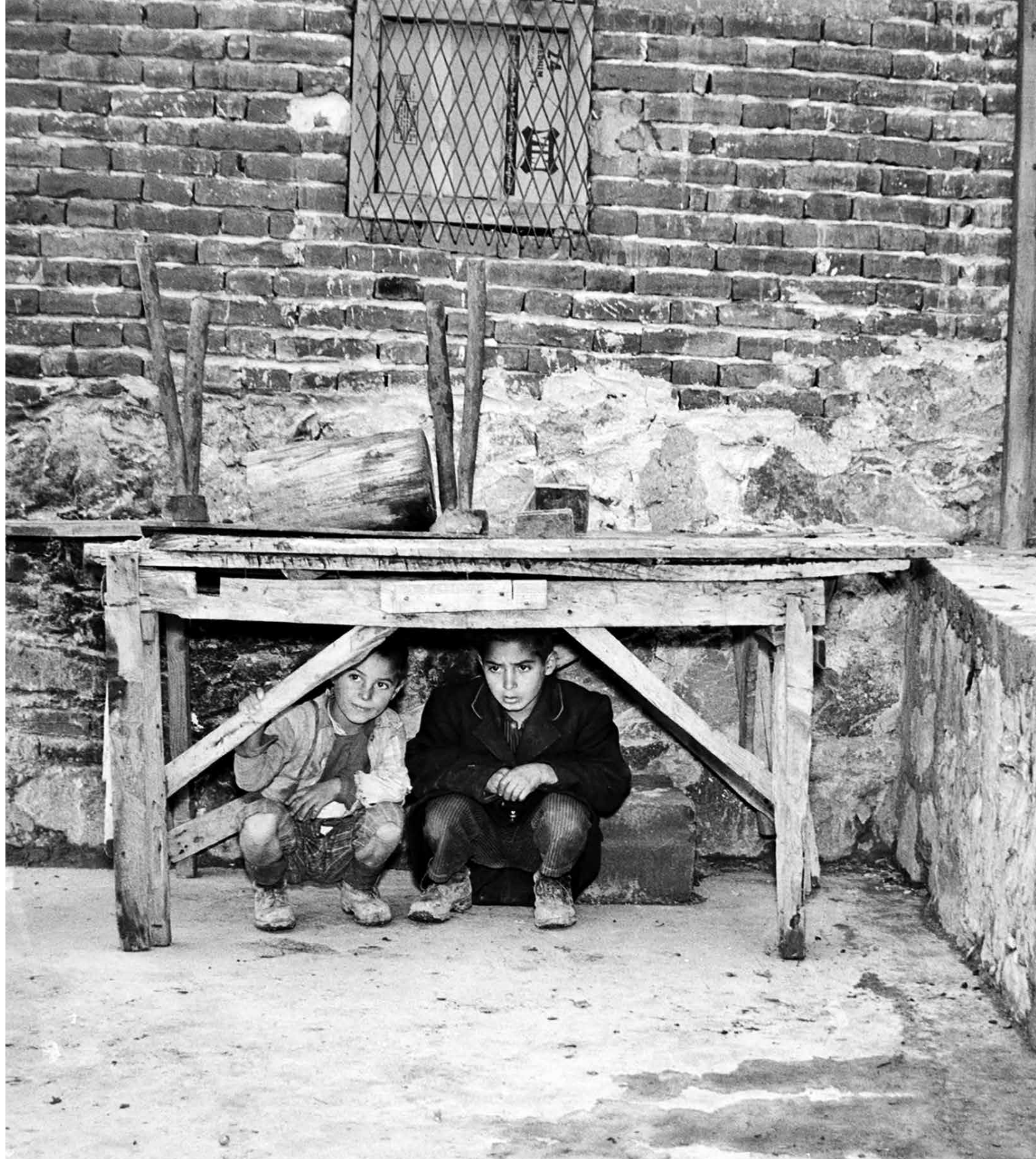

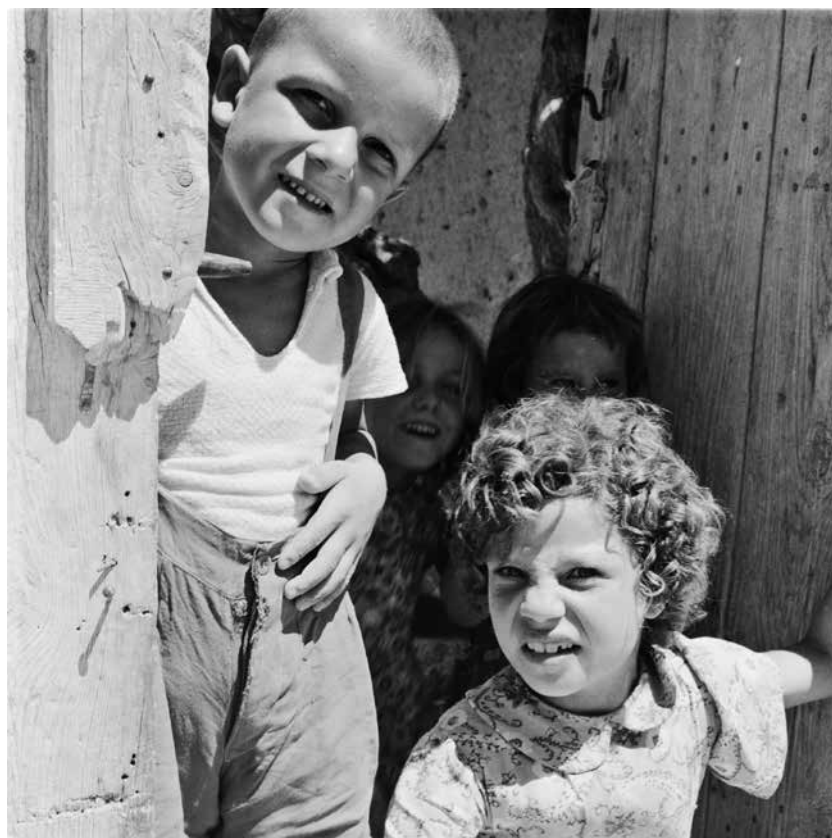

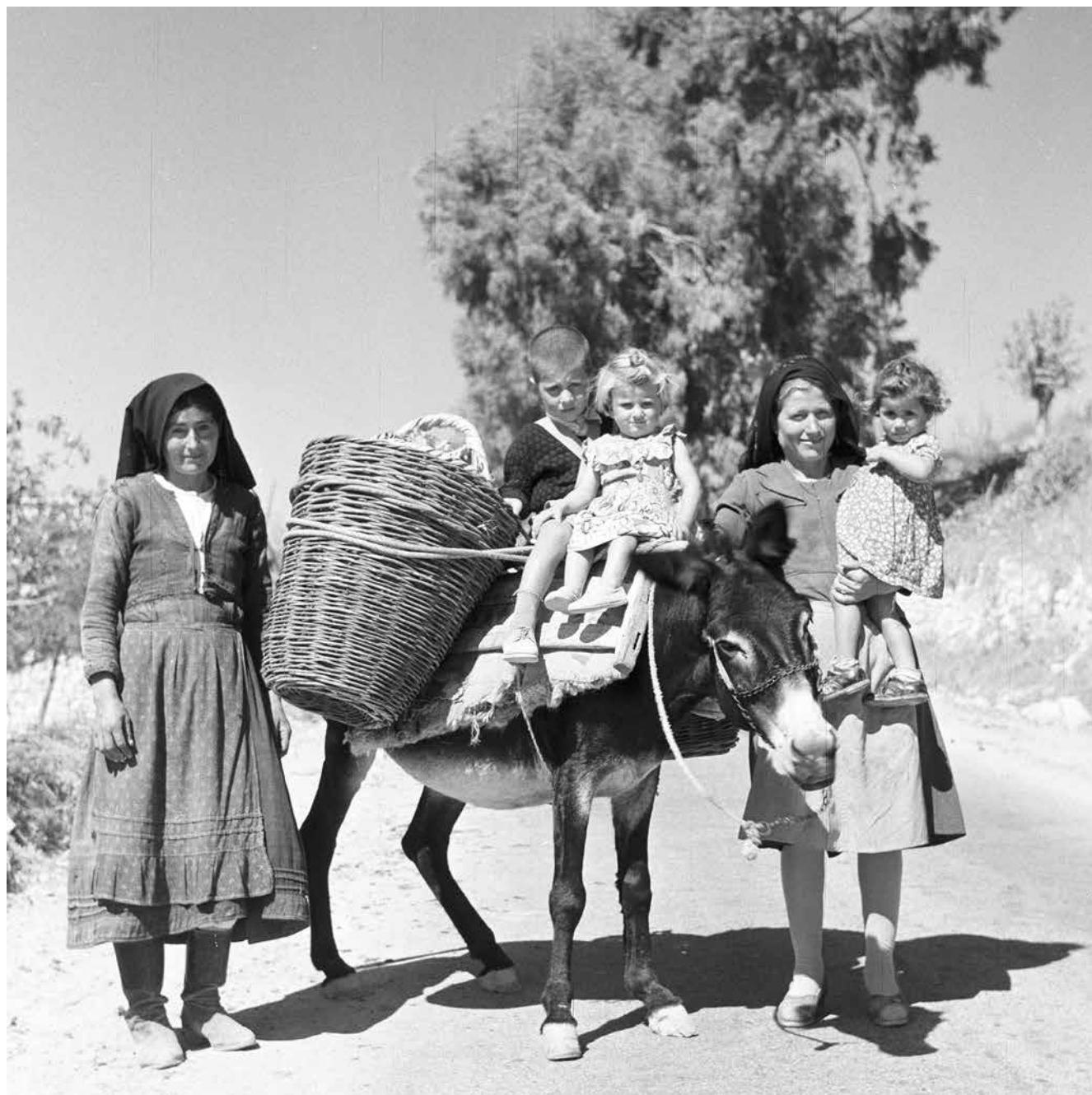

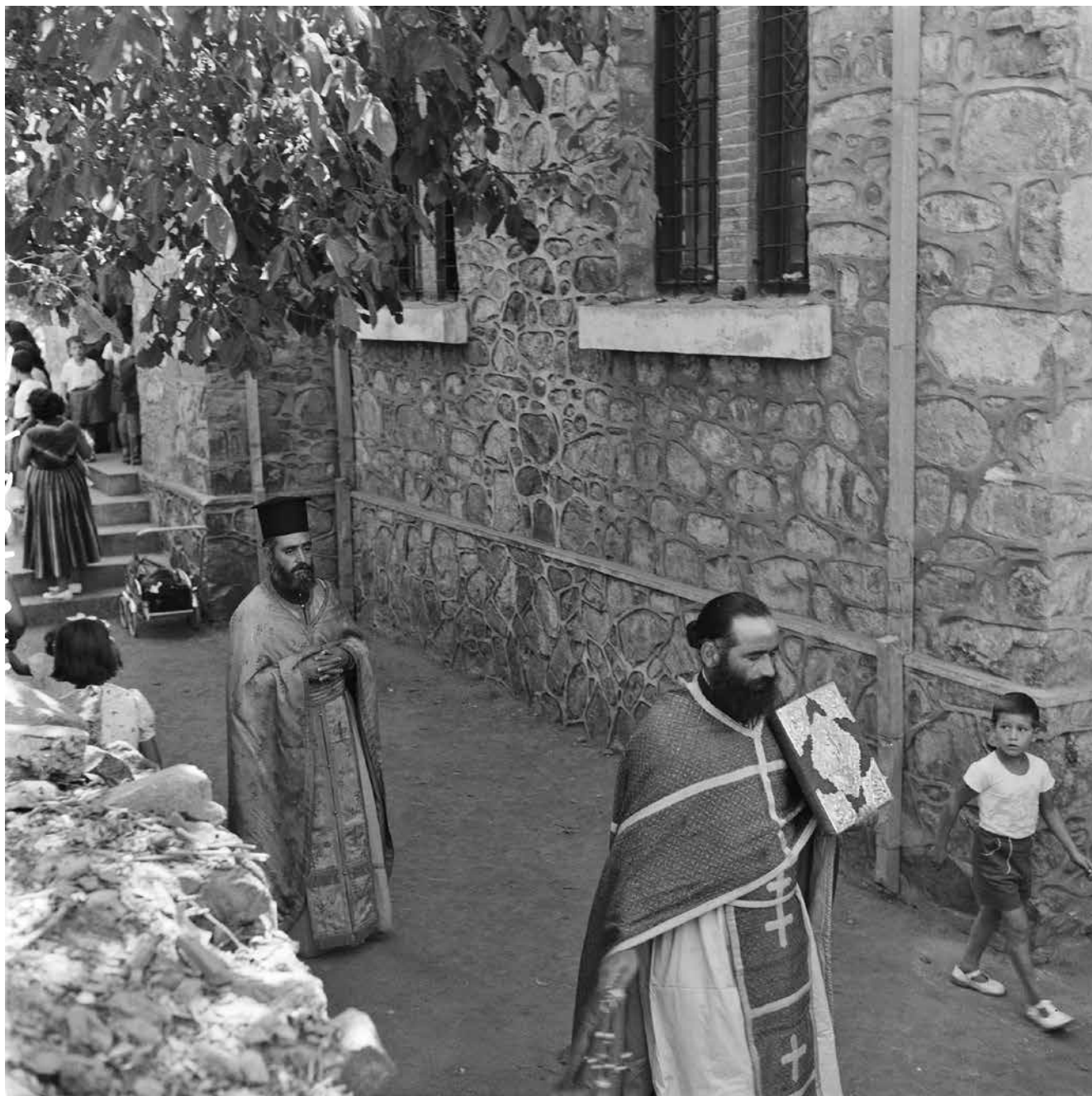

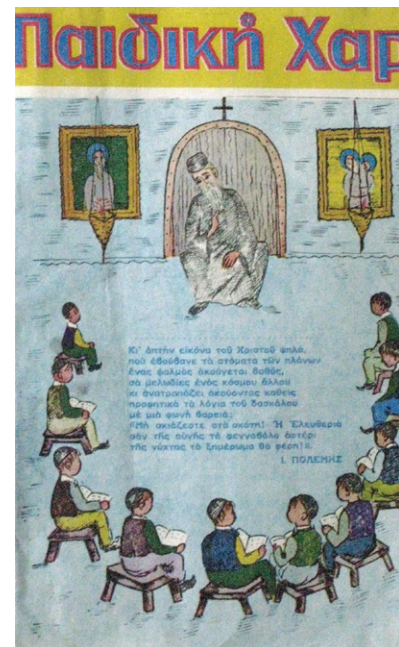
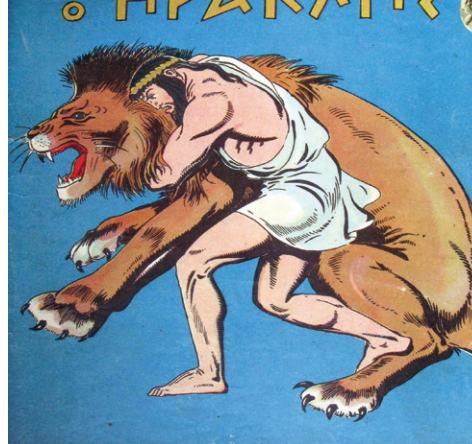

62

Για τους σημερινούς
παππούδες που
δεν είχαν την ευκαιρία
να τα ζήσουν...

*«...την ώρα που φεύκαμεν που τον γιατρόν τζιαμαί δίπλα
είσαιεν έναν μπακάλικο τζι ετράβησέν με η μάνα μας που
το σσιέριν τζιαι τρυπώσαμεν μέσα, μα έν τζιαι πουλούσαν
φαγιά τζιαι πορικά, ήτουν γεμάτον παιχνίθκια ποτζείνα που
παίζουσιν τα κοπελούθκια στην πόλην.*

*Τα ππιριλιά ήτουν μες' τες κάσσιες, ίσαιεν τζιαι γαλατερά,
τζιαι κίττους, τζιαι σσιρίλλες, ασγούρες, μιτσιές τζιαι μιάλες,
ούλλες χρώματιστές. Οι μεγάλες εν είχαν σσινίν ρε Μιχάλη
αλλά έναν πράμαν που το ετσίλλας τζιαι εγυρίζαν μόνες
τους. Αυτοκίνητα μιτσιά, εκούντας τα τζιαι ετζιλούσαν πάνω
στους τροχούς. Είσαιεν κούκλες για τες κορούες, ούλλες
ντυμένες με το νυφικόν παντές ήτουν να παντρευτούν.
Στρατιωτούθκια πολλά με το όπλον πας τον νόμον, άλογα,
αεροπλανούθκια, τραινούθκια. Τούτα ούλλα ήταν πίσω
που τες γυάλλες. Είσαιεν τζιαί πετάσσια, μα τα δικά μας εν
καλύτερα, νταγιατίζουν πιο πολλά. Μάπες, μαππούες,
εποθάμμασα λαλώ σου! Ρε Μιχάλη, εν αμαρτία ρε που
εποθάμμασα; - Όι ρε Αντρίκκο ένενεν αμαρτία. Άτε άνου
πάνω τωρά τζιαι πήαινε τάισ' τες όρνηθες τζιαι βάρτες να
τζοιθκιαόσουν, μεν τα περιμένουμεν ούλλα που τη μάνα
μας.»*

Καθώς σηκώθηκε ο μικρός έβαλε το χέρι στην τσέπη του
κοντού παντελονιού του και πήρε κάτι.

*«Ρε αρφέ την ώραν που ήτουν να φύουμεν τζείνος ο
μπακκάλης έδωκεν μου μιαν σσιρίλλαν. Έτην. Να σου την
δώκω να μου την φυλάξεις;»*

Και στο πέραςμα από το ένα χέρι στο άλλο απόμεινε
η γυαλιστή σφαίρα να μοιάζει ένας κόσμος που γυρίζει...

Στην αρχή, το παιγνίδι ήταν η ζωή. Ύστερα η ζωή, έγινε το παιχνίδι. Τώρα της ζωής μας γίναμε παιγνίδι.

Μένουν τα μάτια της ψυχής και οι ήχοι. Σβησμένα τα χρώματα. Σβησμένα τα σχήματα.

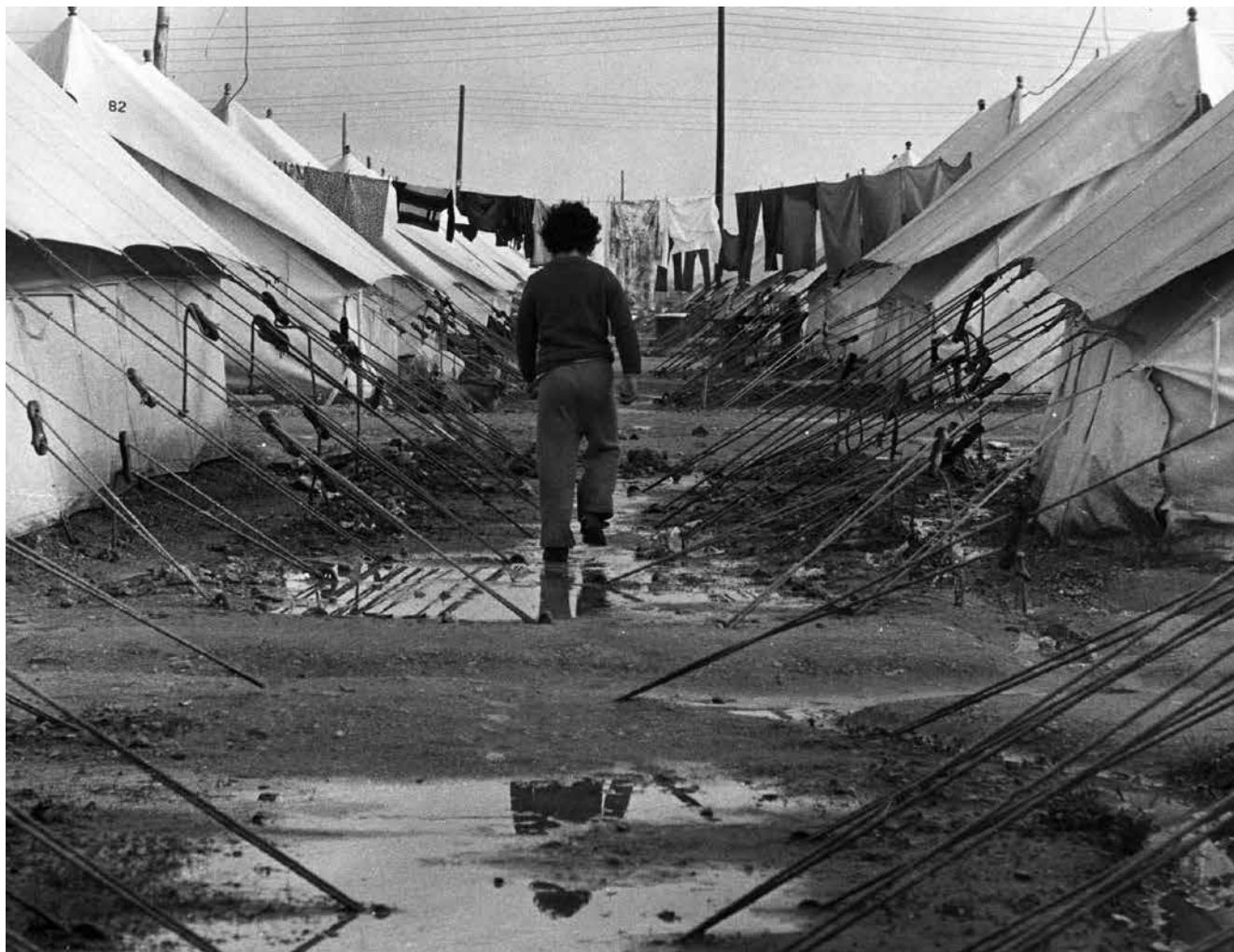

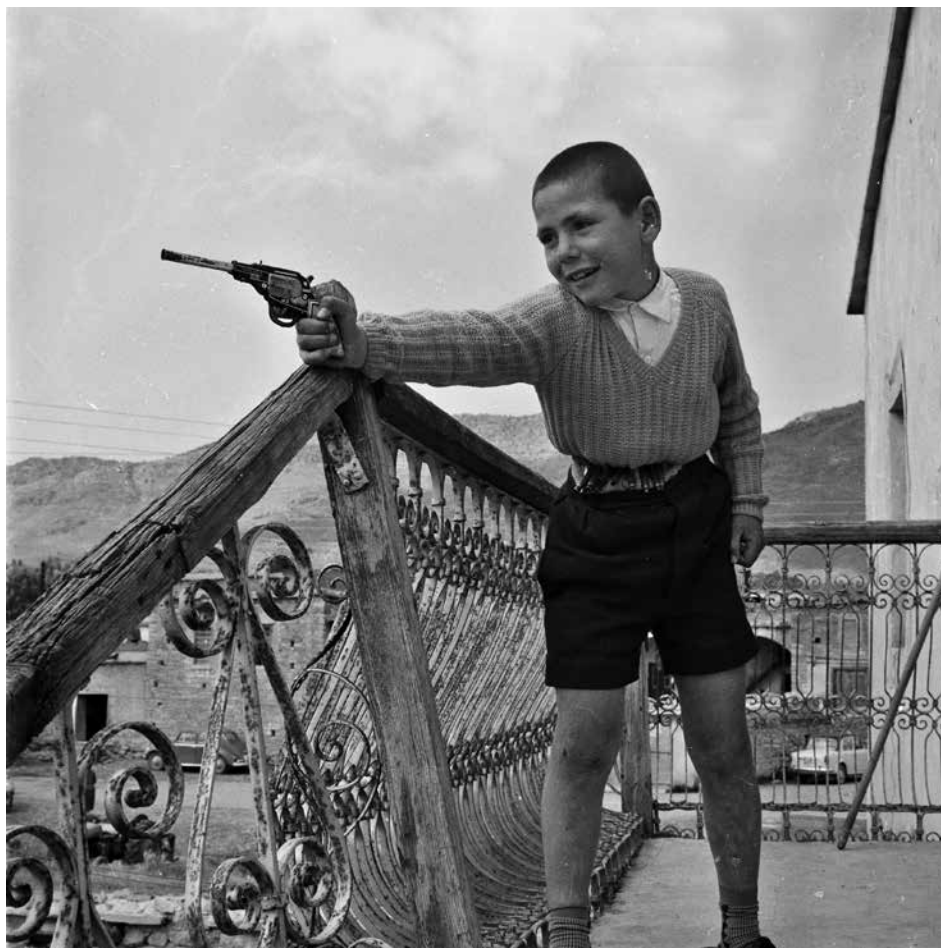

Και πορευτήκαμε δρόμους δύσκολους και άγνωρους
Κι ας ήταν πάντα στο χώμα της πατρίδας
Ήταν πόλεμος

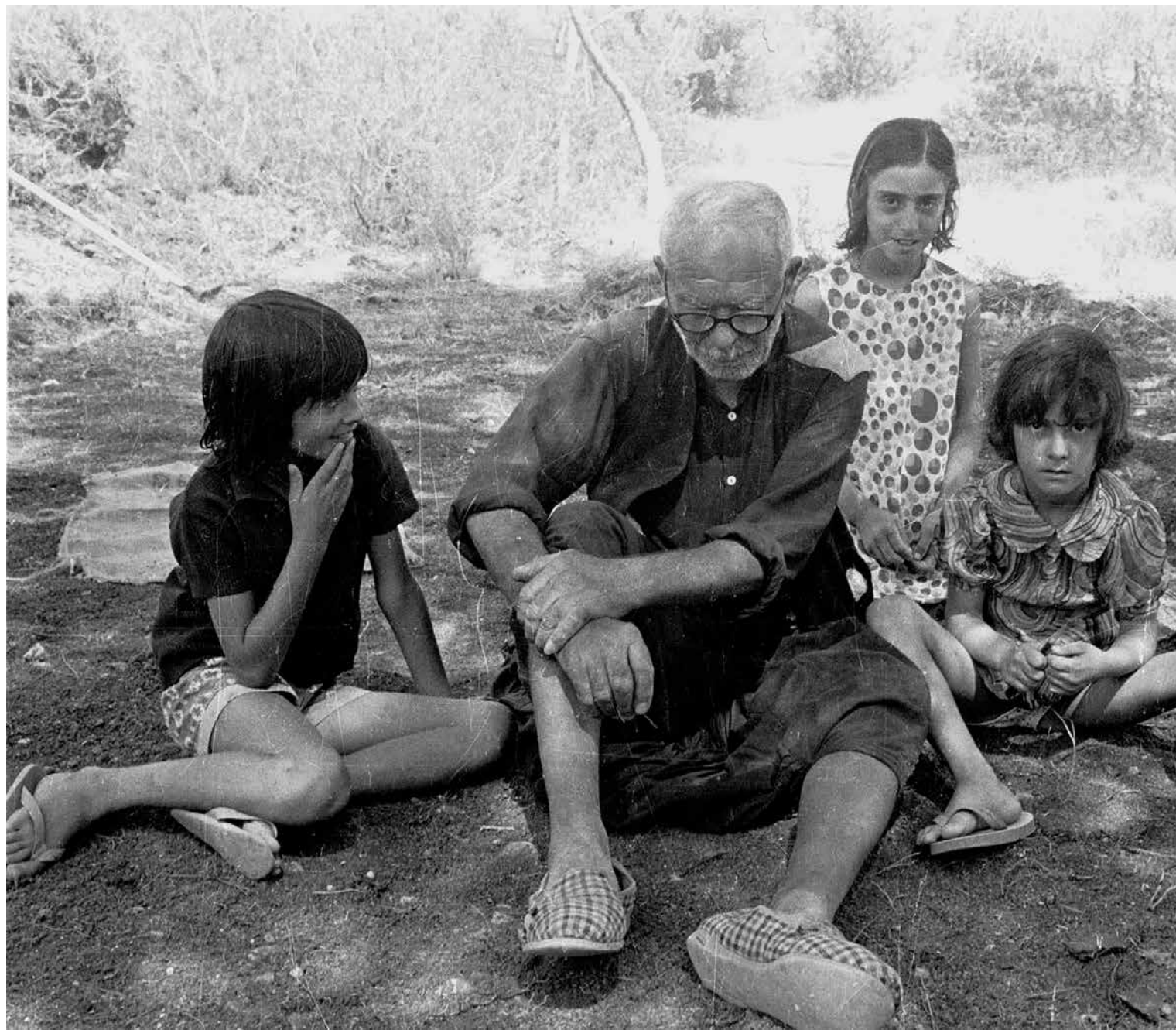

Την λέγανε Φανούλα

